

บทที่ 5

เครื่องตีน้ำสับประดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

บทนำ

สับประดเป็นผลไม้ที่ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดประมาณร้อยละ 40-50 โดยมีมูลค่าการส่งออกสับประดปีละประมาณ 2 หมื่นกว่าล้านบาท โดยส่งออกไปในลักษณะของผลิตภัณฑ์แปรรูปเช่น สับประดบรรจุกระป๋องน้ำสับประดสับประดแช่แข็ง เป็นต้น ในปัจจุบันกระแสในการรักษาสุขภาพเป็นเรื่องที่สำคัญ ซึ่งนอกจากจะเพิ่มคุณภาพชีวิตแล้วยังช่วยลดภาระการรักษาพยาบาล ทำให้ผู้บริโภคหันมาให้ความสำคัญกับการบริโภคอาหารสุขภาพกันมากขึ้น การบริโภคเครื่องดื่มจากน้ำผลไม้จึงเป็นทางเลือกหนึ่งของผู้บริโภคเนื่องจากมีหลักฐานปรากฏว่าการบริโภคผักและผลไม้ในปริมาณมากๆ จะช่วยป้องกันโรคมะเร็งไข้เจ็บต่างๆ ได้ (Bajpai *et al.*, 2009) ซึ่งสิ่งหนึ่งที่มนุษย์ได้รับจากการบริโภคผักและผลไม้ คือ สารต้านอนุมูลอิสระจากธรรมชาติ เช่น โพลีฟีนอล แคโรทีน และคลอโรฟิลล์ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสารป้องกันการเกิดปฏิกิริยาออกซิเดชันที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพของมนุษย์ด้วย ซึ่งผักและผลไม้แต่ละชนิดจะมีปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระที่แตกต่างกัน (Wu and Cadwallader, 2002; Brat *et al.*, 2006)

โปรตีนไฮโดรไลเสท เป็นโปรตีนที่ถูกย่อยจนได้โพลีเปปไทด์และกรดอะมิโนอิสระ (Lamsal *et al.*, 2007) จากข้อมูลของสถาบันค้นคว้าและพัฒนาผลิตผลทางการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2553) พบว่า ปี ค.ศ. 1990 เริ่มมีการผลิตโปรตีนไฮโดรไลเสทในทางการค้าที่ประเทศจีนและญี่ปุ่น วัตถุดิบที่ใช้ผลิตส่วนใหญ่ ได้แก่ กากถั่วเหลือง เคซีน แป้งปลา เกลาติน ยีสต์ กากถั่วเหลือง หรือแหล่งโปรตีนอื่นๆ เพื่อใช้เป็นสารเพิ่มกลิ่นรสในอาหาร โปรตีนไฮโดรไลเสทสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง เช่น เป็นอาหารสัตว์ อาหารมนุษย์ และอาหารเลี้ยงเชื้อ อัจฉินทรีย์โดยโปรตีนไฮโดรไลเสทจะทำให้ผลิตภัณฑ์มีคุณสมบัติที่ดี ได้แก่ มีกลิ่นรสดี มีความสามารถในการเกิดฟอง มีความสามารถในการละลายมีความสามารถในการเกิดอิมัลชัน เป็นต้น กลิ่นรสของโปรตีนไฮโดรไลเสทที่ได้ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุดิบและองค์ประกอบของกรดอะมิโนในโปรตีนนั้น วิธีการผลิตโปรตีนไฮโดรไลเสท อาจทำได้โดยใช้สารเคมี คือ การย่อยสลายโปรตีนด้วยสารเคมี เป็นวิธีการที่มีต้นทุนต่ำ แต่มีข้อจำกัดมากในการนำไปใช้ประโยชน์ในผลิตภัณฑ์อาหาร และยังเป็นวิธีการที่ยากต่อการควบคุมการย่อยสลาย ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพไม่คงที่และวิธีการผลิตโปรตีนไฮโดรไลเสทโดยใช้เอนไซม์ทำโดยใช้เอนไซม์ในการย่อยสลายโปรตีนที่มีพันธะเปปไทด์ ทำให้เกิดผลิตภัณฑ์ คือ เปปไทด์และ

กรดอะมิโนอิสระ ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพที่จะให้ปริมาณเปปไทด์สูงสุด เนื่องจากเอนไซม์มีความจำเพาะต่อสารตั้งต้น อีกทั้งยังเป็นสถานะที่ไม่รุนแรงสามารถควบคุมการย่อยสลายได้โดยเลือกใช้ชนิดเอนไซม์และสถานะการย่อยสลายให้เหมาะสมเพื่อให้ได้โปรตีนไฮโดรไลเซสที่มีคุณภาพตามที่ต้องการ

ด้วยวิถีชีวิตที่เร่งรีบของคนยุคปัจจุบัน ทำให้รูปแบบการบริโภคอาหารของผู้คนเพื่อให้มีสุขภาพดีและสามารถรองรับสภาวะการทำงานและความเป็นอยู่ที่เร่งรีบเปลี่ยนแปลงไป รวมถึงการเปลี่ยนแปลงการบริโภคของอาหารในกลุ่มโปรตีน เช่น มีการเน้นคุณค่าอาหารในด้านการดูดซึมที่รวดเร็วและการกระตุ้นการทำงานของสมองเป็นต้น คณะวิจัยหลายกลุ่มได้รายงานว่าร่างกายสามารถดูดซึมอาหารกลุ่มโปรตีนที่ถูกละลาย จนได้ส่วนประกอบกรดอะมิโนและเปปไทด์สายสั้นๆ ได้รวดเร็วกว่าอาหารประเภทโปรตีนที่ยังไม่ถูกละลาย รวมถึงข้อดีที่ได้จากการบริโภคอาหารกลุ่มโปรตีน ที่ผ่านการย่อยแล้ว ตัวอย่างของผลการศึกษา ได้แก่ original soy peptide ปริมาณมากกว่า 4,000 มิลลิกรัม สามารถช่วยลดฮอร์โมนความเครียด และกระตุ้นการทำงานของสมอง (โมโตฮิโกะ, 2551) ซึ่งอาหารในกลุ่มดังกล่าวได้ผลิตและวางจำหน่ายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในยุคปัจจุบัน (นิรนาม, 2554ข) การศึกษานี้ จึงนำโปรตีนถั่วเหลืองที่ผ่านการย่อยให้ได้ปริมาณเปปไทด์ และกรดอะมิโนเพิ่มขึ้นไปใช้เป็นส่วนผสมในการผลิตน้ำสับปะรด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตเครื่องดื่มน้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเซสที่เป็นเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่เน้นคุณค่าทางโภชนาการในด้านการดูดซึมที่รวดเร็ว

อุปกรณ์และวิธีการ

5.1 การผลิตเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

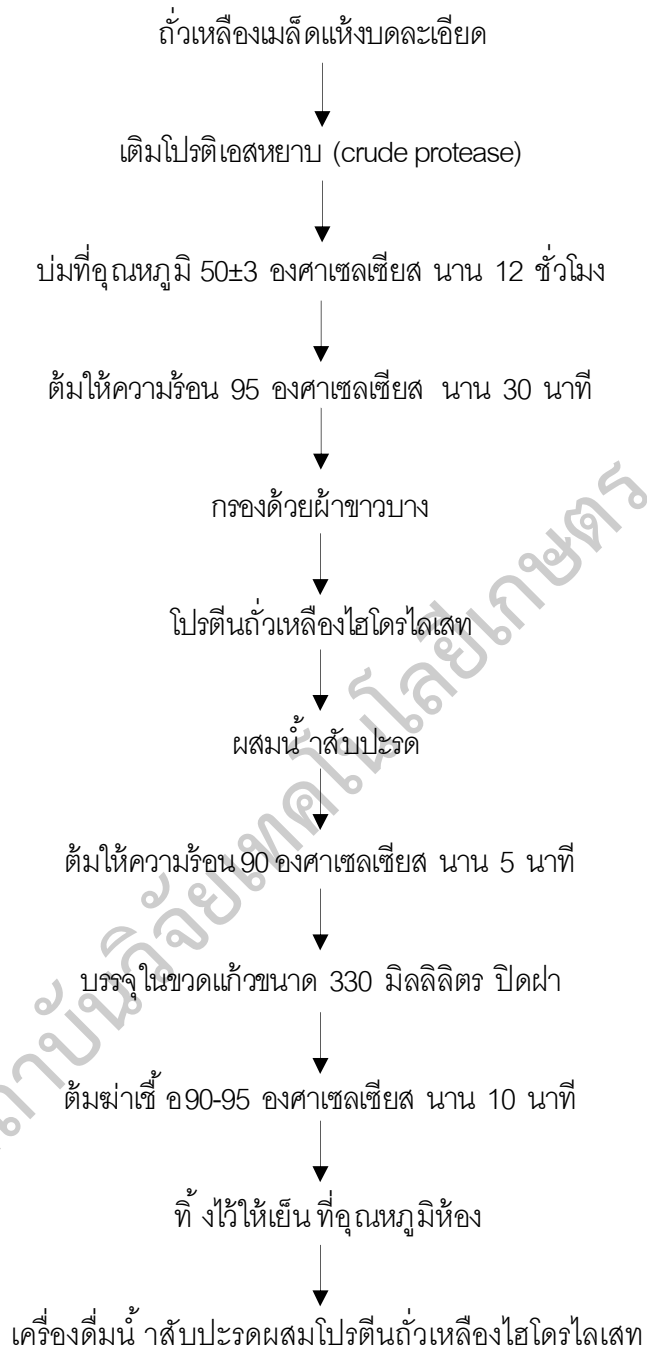
ทำโดยนำโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่ได้จากการศึกษาจากบทที่ 3 และ 4 ผสมกับน้ำสับประรดแล้วนำไปให้ความร้อนที่อุณหภูมิ 90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 นาที บรรจุขวดแก้วขนาด 330 มิลลิลิตร ปิดฝา ต้มฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 90-95 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 นาที ที่ตั้งไว้ให้เย็น (ภาพที่ 20) จากนั้นทำการตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ โดยวัดค่าสีด้วยเครื่องวัดสี ตรวจสอบคุณภาพทางเคมี โดยวัดค่าพีเอชด้วยเครื่องวัดพีเอช (pH meter) ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดโดยใช้ hand refractometer ปริมาณกรดทั้งหมด(เทียบกับกรดซิตริก) โดยวิธีการไตเตรท ปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด(Bollag *et al.*, 1996) ปริมาณ free alpha amino nitrogen (FAN) ตามวิธีดัดแปลงจาก Wylie and Johnson (1961) และทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-point hedonic scale (Meilgaard *et al.*, 1991)

5.2 การศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคต่อเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

คัดเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการผลิตได้จากข้อ 5.1 ในการผลิตเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท จากนั้นนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคโดยใช้แบบสอบถามผู้บริโภคในจังหวัดลำปางจำนวน 120 คน ตามแบบฟอร์มในภาคผนวก จ หลังจากนี้รวบรวมข้อมูลได้ครบทำการประเมินผลเป็นร้อยละ

5.3 ศึกษาอายุการเก็บรักษาของเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

คัดเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการผลิตได้จากข้อ 5.1 ในการผลิตเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท แล้วนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ไปศึกษาอายุการเก็บรักษา ทำโดยเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ที่อุณหภูมิห้อง(27±3 องศาเซลเซียส) เป็นเวลา 1 เดือน แล้วทำการตรวจสอบคุณภาพทางกายภาพ โดยวัดค่าสี ตรวจสอบคุณภาพทางเคมี โดยวัดค่าพีเอช ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ปริมาณกรดทั้งหมด ปริมาณโปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด ปริมาณFAN ตรวจสอบคุณภาพทางจุลินทรีย์ด้วยการนับจำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด (total plate count) และทำการตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-point hedonic scale

ภาพที่ 20 ขั้นตอนการผลิตเครื่องต้มน้ำ ล้างประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

ผลการทดลอง

5.1 การผลิตเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

ผลการศึกษาคูณภาพทางกายภาพและทางเคมีของการผลิตเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโบรมิเลนหยาบจากผลสับประรดพบว่า ค่าสี L b ปริมาณกรดทั้งหมด ของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด และปริมาณ FAN ของเครื่องดื่มที่ผลิตจากการใช้โปรตีนไฮโดรไลเสทจากถั่วเหลืองผสมกับน้ำสับประรดที่อัตราส่วน 1:0 1:1 1:2 และ 1:3 ไม่มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($p>0.05$) โดยค่า TSS ของเครื่องดื่มมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่มีแนวโน้มของปริมาณ FAN ลดลง เมื่อใช้น้ำสับประรดเป็นส่วนผสมในปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้น (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 คุณภาพทางกายภาพและคุณภาพทางเคมีของเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่เตรียมจากการย่อยด้วยโบรมิเลนหยาบ

คุณภาพ	โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท: น้ำสับประรด			
	1:0	1:1	1:2	1:3
ค่าสี L ^{ns}	39.93±6.00	37.91±3.95	37.35±3.19	36.45±2.67
a [*]	-1.70±0.98 ^a	-3.90±0.90 ^b	-4.50±0.78 ^b	4.83±1.03 ^b
b ^{ns}	18.31±5.97	19.97±5.03	19.16±4.19	19.25±3.86
pH [*]	5.22±0.16 ^a	4.45±0.24 ^b	4.20±0.25 ^b	4.1±0.32 ^b
TA (%) ^{ns}	0.57±0.15	0.64±0.27	0.60±0.20	0.61±0.26
TSS (°Brix) [*]	8.93±0.30 ^c	10.26±1.85 ^{bc}	11.86±1.50 ^b	12.0±1.67 ^a
โปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด (mg/l) [*]	173.05±12.91 ^a	73.29±6.69 ^b	60.89±11.28 ^{bc}	50.87±6.58 ^c
FAN (mg/l) [*]	1231.44±94.42 ^a	753.93±45.53 ^{at}	605.34±64.75 ^{bc}	551.40±5.96 ^b

* ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแถวเดียวกันแสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\leq 0.05$)

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>0.05$)

เมื่อนำผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่เตรียมจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโบรมิเลนหยาบไปทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-point hedonic scale พบว่า ผู้ทดสอบชิมให้คะแนนเฉลี่ยในทุกๆ ด้านของเครื่องดื่มที่ผลิตจากการใช้โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทผสมกับน้ำสับประรดที่อัตราส่วน 1:2 และ 1:3 อยู่ในระดับความชอบเล็กน้อยถึงชอบปานกลาง (6.24-7.31 คะแนน) ดังแสดงในตารางที่ 11 โดยคะแนนความชอบของ

เครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่อัตราส่วน 1:2 และ 1:3 มีค่าสูงกว่าที่อัตราส่วน 1:0 และ 1:1 ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 11 คุณภาพทางประสาทสัมผัสของเครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยด้วยโบรมิเลนหยาบ

คุณภาพ	โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท: น้ำสับประรด			
	1:0	1:1	1:2	1:3
ลักษณะปรากฏ*	5.02±1.08 ^c	6.57±0.86 ^b	7.13±0.44 ^a	6.95±0.77 ^a
สี*	5.03±1.13 ^c	6.51±0.75 ^b	7.31±0.37 ^a	6.94±0.73 ^a
กลิ่น*	4.86±1.17 ^c	6.16±0.94 ^b	6.79±0.64 ^a	6.55±0.59 ^a
รสชาติ*	3.65±1.40 ^c	6.20±0.75 ^b	6.78±0.77 ^a	6.32±0.69 ^b
ความข้นหนืด*	5.04±0.76 ^c	6.08±0.88 ^b	6.66±0.72 ^a	6.24±0.78 ^b
ความชอบรวม*	4.31±1.18 ^c	6.13±0.97 ^b	6.90±0.59 ^a	6.49±0.71 ^b

*ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแถวเดียวกัน แสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ผลการศึกษาคูณภาพทางกายภาพของการผลิตเครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท โดยใช้โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่เตรียมจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรติเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 พบว่า ค่าความสว่าง (L) และ ค่าสีแดง-น้ำเงิน (a) ของเครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่อัตราส่วน 1:3 1:4 1:5 และ 1:6 มีความแตกต่างกันในทางสถิติ ($p \leq 0.05$) โดยพบว่า เครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่อัตราส่วนเพิ่มสูงขึ้นมีค่า L ลดลง ส่วนผลการตรวจสอบคุณภาพทางเคมี (ตารางที่ 12) พบว่า เครื่องตีมน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่อัตราส่วนต่างๆ มีค่าพีเอชอยู่ระหว่าง 4.21-4.41 ปริมาณกรดทั้งหมดอยู่ระหว่างร้อยละ 0.56-0.62 ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดอยู่ระหว่าง 12.86-13.53 องศาบริกซ์ และปริมาณ FAN อยู่ระหว่าง 493.66-630.30 มิลลิกรัมต่อลิตร และปริมาณโปรตีนอยู่ระหว่าง 43.58-59.65 มิลลิกรัมต่อลิตร

ตารางที่ 12 คุณภาพทางกายภาพและทางเคมีของเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสด้วยโปรติเอสจาก *B. subtilis* MR10

คุณภาพ	โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลส: น้ำสับปะรด			
	1:3	1:4	1:5	1:6
ค่าสี L [*]	54.70±2.71 ^a	52.14±2.92 ^{ab}	49.65±1.10 ^b	47.18±3.04 ^b
a [*]	-2.81±0.04 ^a	-2.79±0.40 ^a	-3.58±0.36 ^b	-3.46±0.39 ^b
b ^{ns}	28.06±2.02	27.58±1.33	25.58±1.83	25.06±0.25
pH ^{ns}	4.41±0.07	4.35±0.13	4.34±0.11	4.21±0.08
TA (%) [*]	0.62±0.01 ^a	0.57±0.02 ^{ab}	0.55±0.02 ^b	0.56±0.04 ^b
TSS (°Brix) ^{ns}	12.86±1.50	13.53±1.28	13.26±0.98	13.53±0.92
โปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด (mg/l) [*]	59.65±3.35 ^a	53.63±0.35 ^{ab}	47.89±4.59 ^b	43.58±10.18 ^b
FAN (mg/l) ^{ns}	630.30±38.03	574.30±80.00	528.59±72.55	493.66±116.30

* ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแถวเดียวกัน แสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$)

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

เมื่อนำผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสที่ได้จากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรติเอสหายาจาก *B. subtilis* MR10 ไปตรวจสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสด้วยวิธี 9-point hedonic scale พบว่า ผู้ทดสอบชิมให้คะแนนเฉลี่ยในทุกๆ ด้านของเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสที่อัตราส่วน 1:6 อยู่ในระดับความชอบเล็กน้อย (6.06-6.51 คะแนน) โดยมีคะแนนความชอบในทุกคุณลักษณะใกล้เคียงกับเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสที่อัตราส่วน 1:4 และ 1:5 (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 คุณภาพทางประสาทสัมผัสของเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสทด้วยโปรตีนเอสจาก *B. subtilis* MR10

คุณภาพ	โปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสท: น้ำสับประรด			
	1:3	1:4	1:5	1:6
ลักษณะปรากฏ ^{ns}	6.00±1.67	6.25±1.40	6.30±1.44	6.30±1.41
สี ^{ns}	6.27±1.21	6.35±1.27	6.52±1.21	6.45±1.48
กลิ่น [*]	5.65±1.51 ^b	5.77±1.45 ^b	6.00±1.17 ^{ab}	6.26±1.18 ^a
รสชาติ [*]	5.62±1.53 ^b	5.95±1.42 ^{ab}	6.37±1.33 ^a	6.40±1.35 ^a
ความข้นหนืด ^{ns}	5.82±1.25	5.87±1.13	5.97±0.99	6.06±1.03
ความชอบรวม [*]	5.77±1.51 ^b	6.32±1.20 ^a	6.37±1.12 ^a	6.51±1.14 ^a

*ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแถวเดียวกัน แสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p \leq 0.05$)

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p > 0.05$)

5.2 การยอมรับของผู้บริโภคต่อเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสท

เครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสทที่ใช้ในการทดสอบผู้บริโภคครั้งนี้มีจำนวน 2 ตัวอย่าง คือ เครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสทที่ได้จากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์จากผลสับประรด (ตัวอย่าง A) และเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสเสทที่ได้จากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรตีนเอสจาก *B. subtilis* MR10 (ตัวอย่าง B) ซึ่งผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มตัวอย่าง A และตัวอย่าง B มีคุณลักษณะทางกายภาพและทางเคมี ดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 คุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม น้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่ใช้ในการทดสอบผู้บริโภค

คุณภาพ	ตัวอย่าง A	ตัวอย่าง B
ค่าสี L	37.35±3.19	47.18±3.04
a	-4.50±0.78	-3.46±0.39
b	19.16±4.19	25.06±0.25
pH	4.20±0.25	4.21±0.08
TA (%)	0.60±0.20	0.56±0.04
TSS (°Brix)	11.86±1.50	13.53±0.922
โปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด (mg/l)	60.89±11.28	43.58±10.18
FAN (mg/l)	605.34±64.75	493.66±116.30

หมายเหตุ: ตัวอย่าง A ใช้โพรมิเลนหยาบจากผลสับปะรดในการเตรียมไฮโดรไลเสท

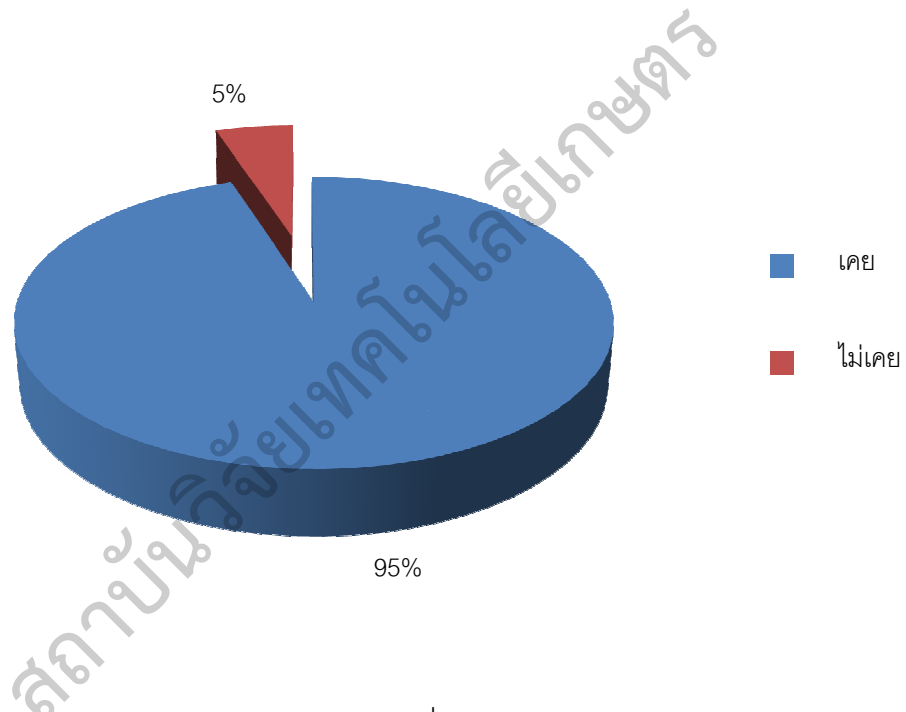
ตัวอย่าง B ใช้โปรตีนหยาบจาก *B. subtilis* MR10 ในการเตรียมไฮโดรไลเสท

จากข้อมูลทั่วไปของผู้บริโภคในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน 120 คน พบว่า ผู้ที่ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 73.30 เพศชายคิดเป็นร้อยละ 26.70 โดยมีอายุอยู่ระหว่าง 16-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.30 รองลงมาคืออายุมากกว่า 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.30 มีการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 23.30 มีอาชีพเป็นนักเรียน/นักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.80 รองลงมาคือ มีอาชีพเป็นข้าราชการ/พนักงานราชการ คิดเป็นร้อยละ 27.50 และมีรายได้น้อยกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 36.70 รองลงมาคือมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,000-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 32.50

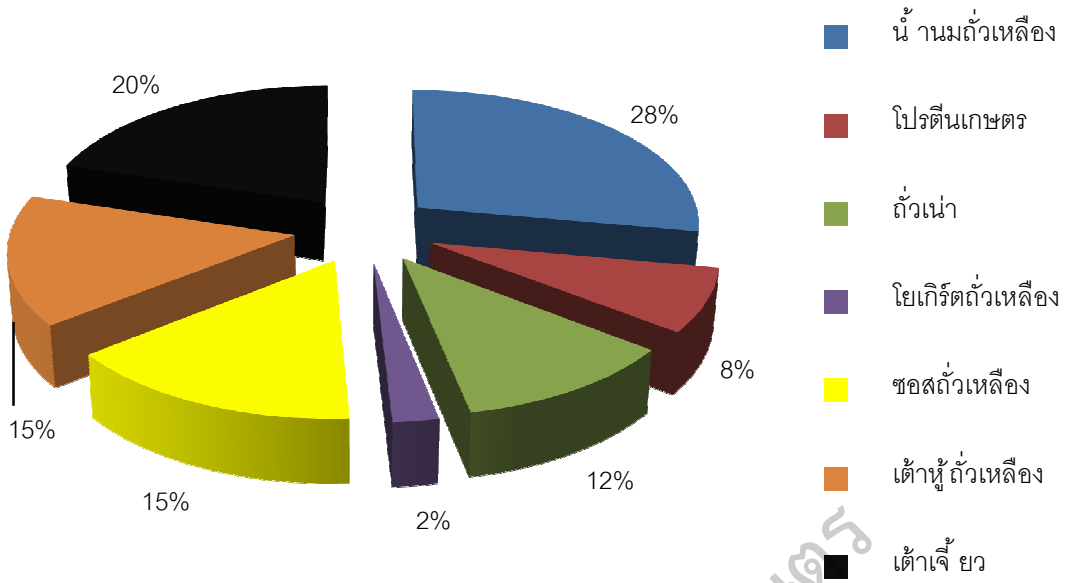
ตารางที่ 15 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริโภคที่ทดสอบผลิตภัณฑ์เครื่องตีมน้ำสับปะรดผสมโปรตีน
ถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

รายละเอียด	ร้อยละ
เพศ	
ชาย	26.70
หญิง	73.30
อายุ	
16-20 ปี	28.30
21-25 ปี	20.80
26-30 ปี	10.80
31-35 ปี	9.20
36-40 ปี	6.70
มากกว่า 40 ปี	24.30
การศึกษาสูงสุด	
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	23.30
ปวส./อนุปริญญา	15.80
ปริญญาตรี	50.00
ปริญญาโท	10.00
ปริญญาเอก	0.80
อาชีพ	
นักเรียน/นักศึกษา	40.80
ข้าราชการ/พนักงานราชการ	27.50
พนักงานบริษัทเอกชน	6.70
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	8.30
รับจ้างทั่วไป	10.80
แม่บ้าน	5.80
รายได้ต่อเดือน	
น้อยกว่า 5,000 บาท	36.70
5,001-10,000 บาท	32.50
10,001-15,000 บาท	9.20
15,001-20,000 บาท	6.70
20,001-25,000 บาท	6.70
มากกว่า 25,000 บาท	8.30

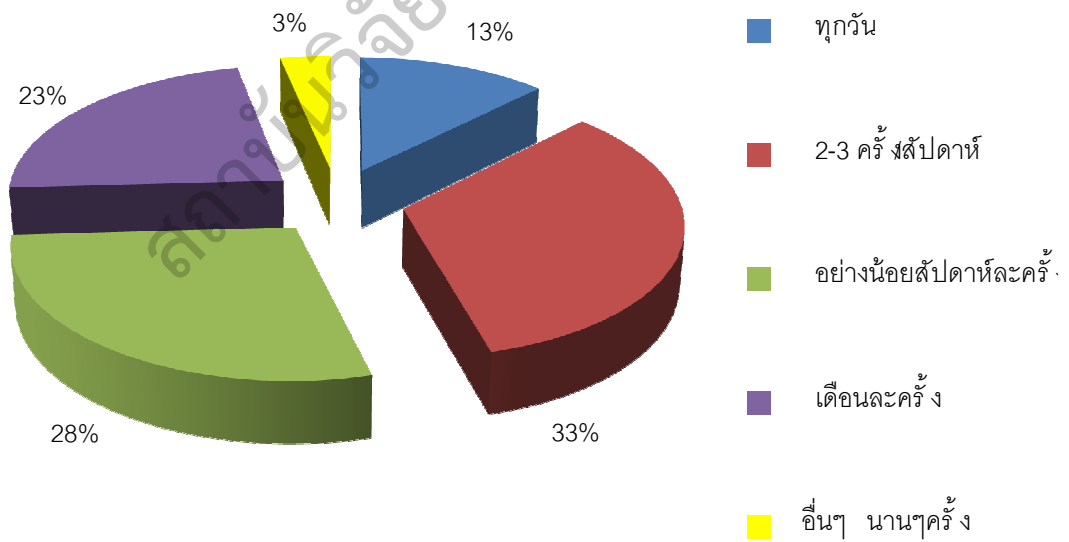
สำหรับพฤติกรรมการบริโภคถั่วเหลืองของผู้บริโภคทั่วไปในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง พบว่า ผู้บริโภคร้อยละ 95 เคยรับประทานผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง (ภาพที่ 21) โดยผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่ผู้บริโภคเคยรับประทานมากที่สุดคือ น้านมถั่วเหลืองร้อยละ 28 โปรตีนเกษตรร้อยละ 8 ถั่วเน่าร้อยละ 12 ซอสถั่วเหลืองร้อยละ 15 เต้าหู้ ถั่วเหลืองร้อยละ 15 เต้าเจี้ยวร้อยละ 20 และผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคเคยรับประทานน้อยที่สุดคือ โยเกิร์ตถั่วเหลืองร้อยละ 2 (ภาพที่ 22) ทั้งนี้ ความถี่ในการบริโภคผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองส่วนใหญ่ คือ 2-3 ครั้งสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 33 (ภาพที่ 23) และสถานที่เลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองได้แก่ ร้านสะดวกซื้อ ตลาดสด ซูเปอร์สโตร์ คิดเป็นร้อยละ 38 33 และ 21 ตามลำดับ (ภาพที่ 24)

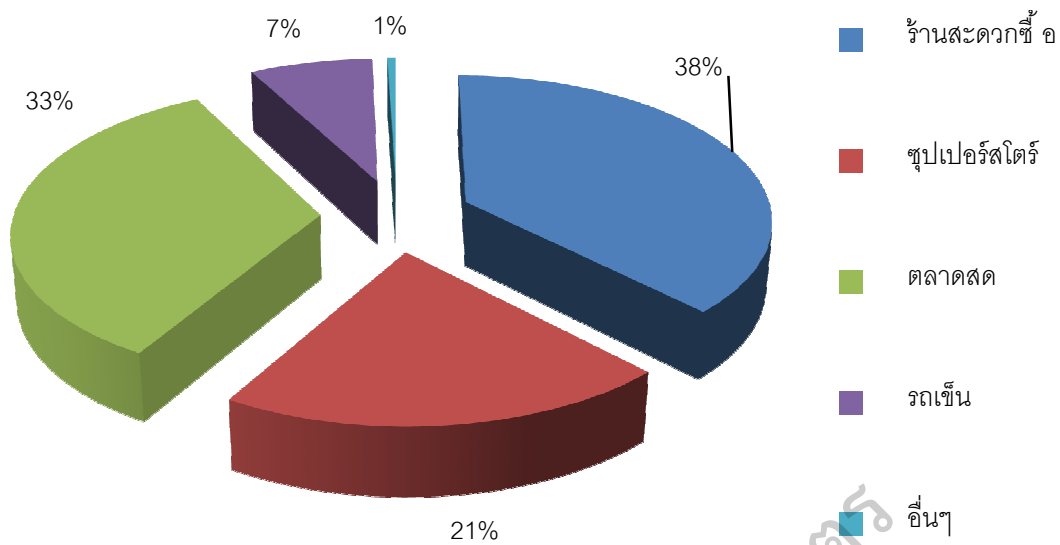
ภาพที่ 21 พฤติกรรมการรับประทานผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองของผู้บริโภค

ภาพที่ 22 ชนิดของผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองที่ผู้บริโภครับประทาน

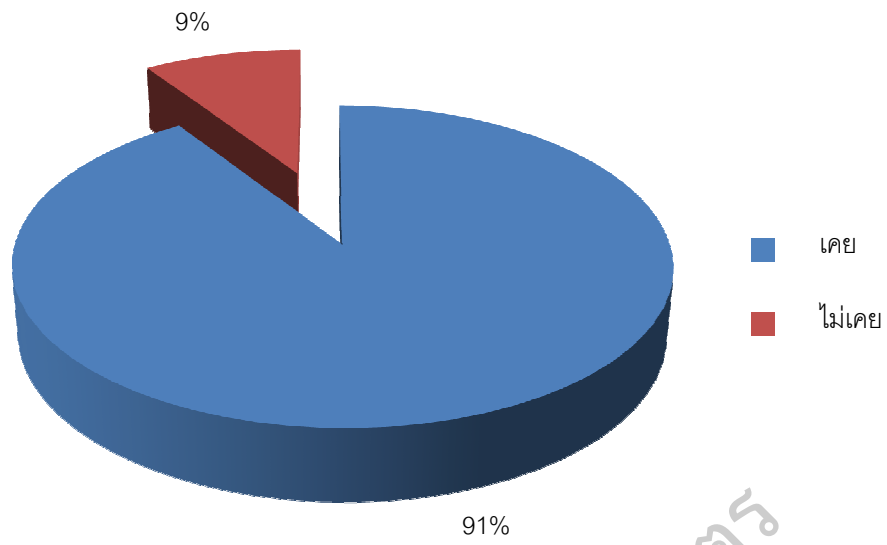

ภาพที่ 23 ความถี่ในการรับประทานผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองของผู้บริโภค

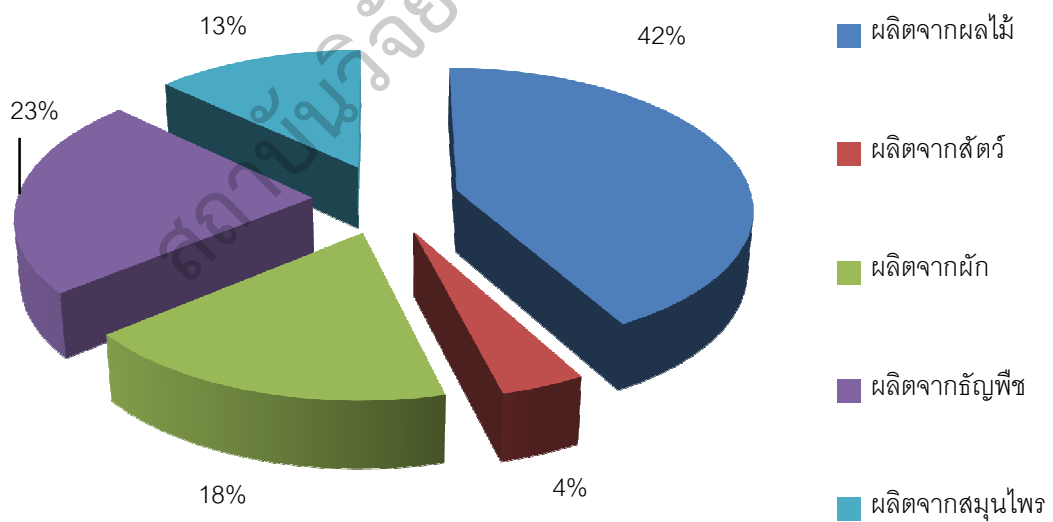

ภาพที่ 24 สถานที่ที่ผู้บริโภคลือกซื้อผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลือง

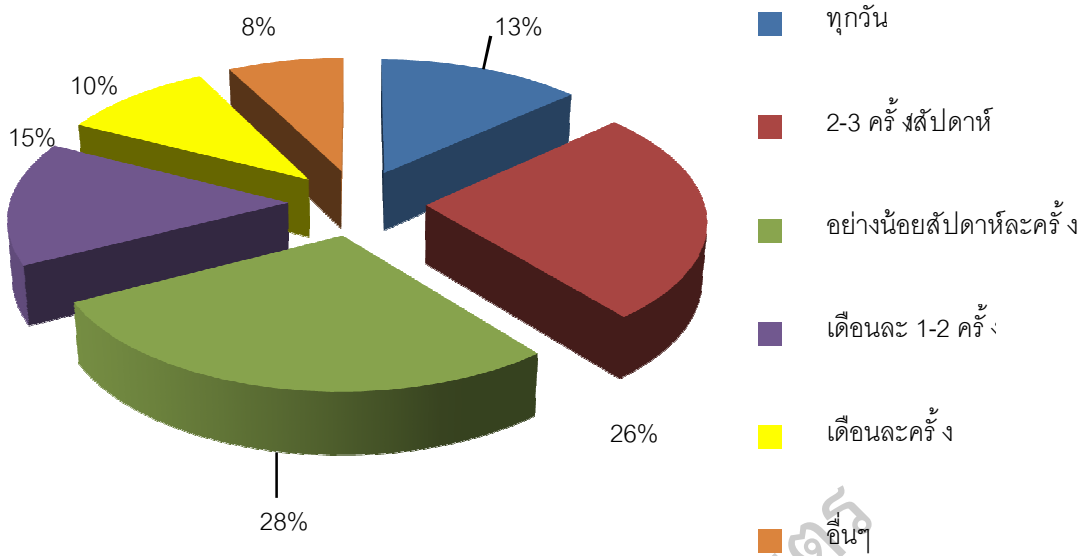
การสำรวจพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพของผู้บริโภคทั่วไปในเขตพื้นที่จังหวัดลำปาง จำนวน 120 คน พบว่า ผู้บริโภคร้อยละ 91 เคยรับประทานเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ (ภาพที่ 25) โดยวัตถุประสงค์ในการผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ผู้บริโภคนิยมรับประทานมากที่สุด คือ ผลิตจากผลไม้ร้อยละ 42 รองลงมาผลิตจากธัญพืชร้อยละ 24 และน้อยที่สุด คือ ผลิตจากสัตว์ร้อยละ 4 (ภาพที่ 26) โดยความถี่ในการรับประทานเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ส่วนใหญ่รับประทานอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้งร้อยละ 28 (ภาพที่ 27) ซึ่งผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ผู้บริโภคนิยมรับประทานจัดอยู่ในประเภทเพื่อความสวยงามร้อยละ 34 (ภาพที่ 28) และมีแนวโน้มความต้องการในการรับประทานเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ เพื่อช่วยให้ร่างกายสดชื่น กระปรี้กระเปร่า คุณค่าทางโภชนาการ บำรุงร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 26 23 และ 23 ตามลำดับ (ภาพที่ 29)

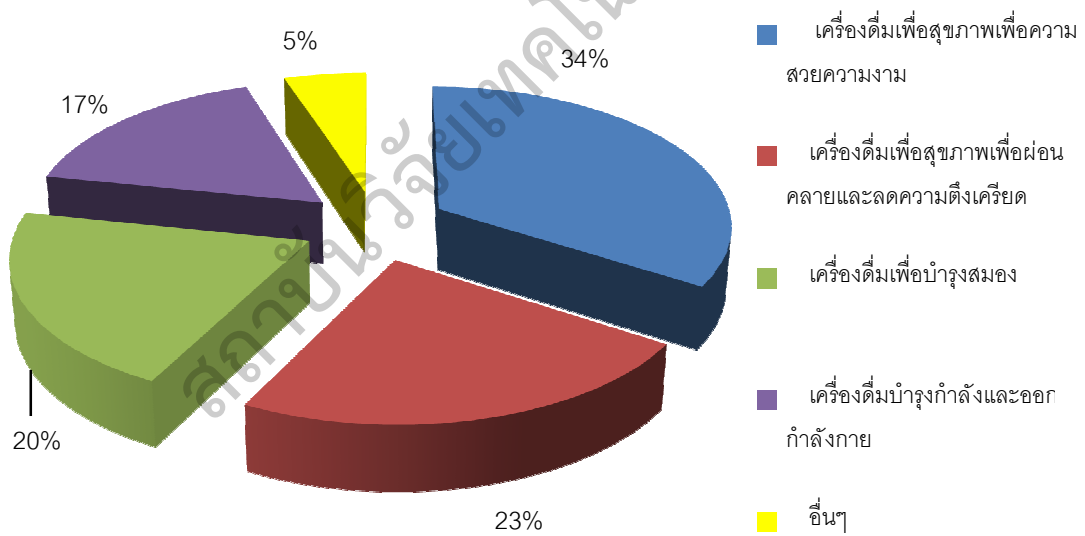
ภาพที่ 25 พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค

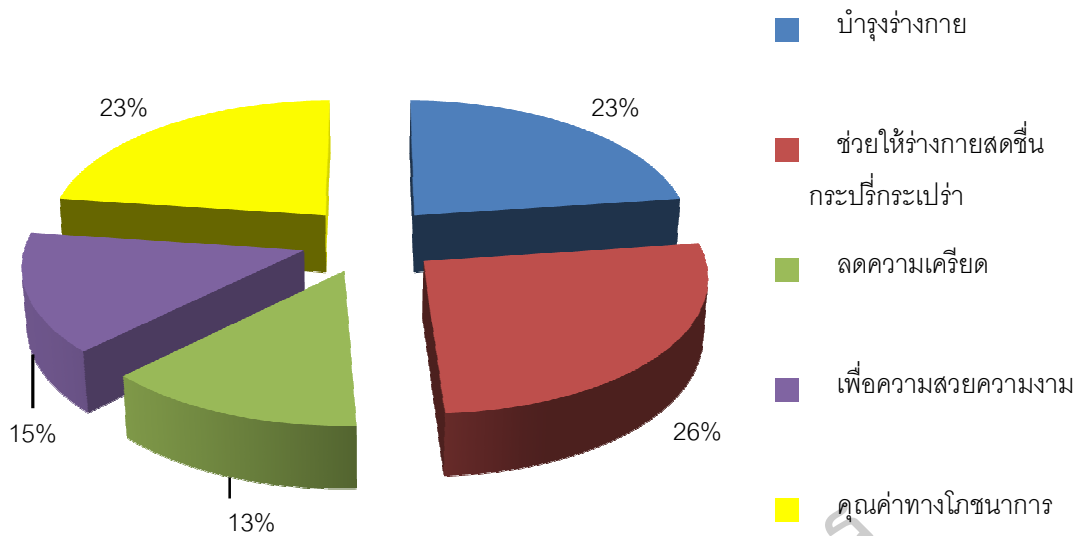
ภาพที่ 26 วัตถุดิบในการผลิตเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ผู้บริโภคนิยมรับประทาน

ภาพที่ 27 ความถี่ในการดื่มน้ำเพื่อสุขภาพของผู้บริโภค

ภาพที่ 28 ประเภทของเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพที่ผู้บริโภคนิยมดื่ม

ภาพที่ 29 แนวโน้มความต้องการในการบริโภคเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

การทดสอบด้านการยอมรับผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค พบว่า ผู้บริโภคให้คะแนนความชอบเฉลี่ยของเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโบริมิเลนหยาบจากผลสับปะรด (ตัวอย่าง A) ในด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น รสชาติ ความขื่นหนืด ความชอบรวม เท่ากับ 6.95 ± 0.92 6.98 ± 1.23 6.97 ± 1.17 6.99 ± 0.99 6.89 ± 0.87 และ 7.01 ± 0.93 คะแนน ตามลำดับ และผู้บริโภคให้คะแนนความชอบเฉลี่ยเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรตีนเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 (ตัวอย่าง B) เท่ากับ 6.81 ± 0.83 6.77 ± 1.21 6.73 ± 1.11 6.65 ± 1.12 6.57 ± 1.03 และ 6.72 ± 0.98 คะแนน ตามลำดับ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 คะแนนความชอบของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีน
ถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

คุณลักษณะ	คะแนนความชอบเฉลี่ย	
	A	B
ลักษณะปรากฏ ^{ns}	6.95±0.92	6.81±0.83
สี ^{ns}	6.98±1.23	6.77±1.21
กลิ่น ^{ns}	6.97±1.17	6.73±1.11
รสชาติ*	6.99±0.99 ^a	6.65±1.12 ^b
ความข้นหนืด*	6.89±0.87 ^a	6.57±1.03 ^b
ความชอบรวม*	7.01±0.93 ^a	6.72±0.98 ^b

ตัวอย่าง A ใช้โบรมิเลนหยาบจากผลสับประรดในการเตรียมไฮโดรไลเสท

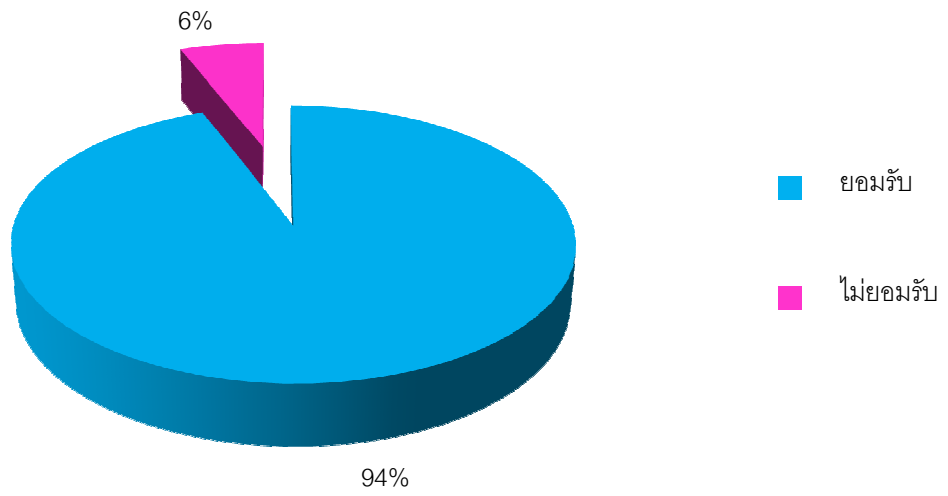
ตัวอย่าง B ใช้โปรติเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 ในการเตรียมไฮโดรไลเสท

*ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันในแถวเดียวกัน แสดงถึงความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p \leq 0.05$)

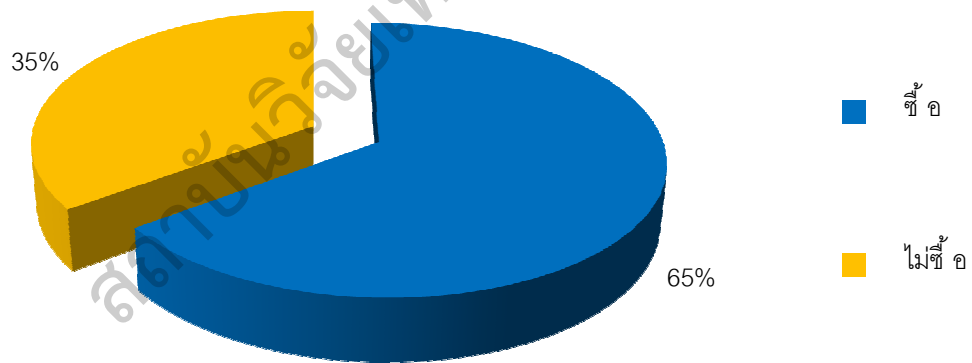
ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p > 0.05$)

ผู้บริโภคให้การยอมรับต่อเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท ร้อยละ 94 เมื่อบรรจุขวดแก้วที่มีปริมาตรสุทธิ 200 มิลลิลิตร ในราคา 30 บาท ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อเครื่องดื่มน้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทร้อยละ 65 (ภาพที่ 30-31) และตัดสินใจซื้อด้วยเหตุผลทางด้านคุณค่าทางโภชนาการ เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รสชาติดี สะอาด ปลอดภัย ราคาถูก และรูปร่างสีสันคิดเป็นร้อยละ 26 24 23 6 8 และ 5 ตามลำดับ (ภาพที่ 32)

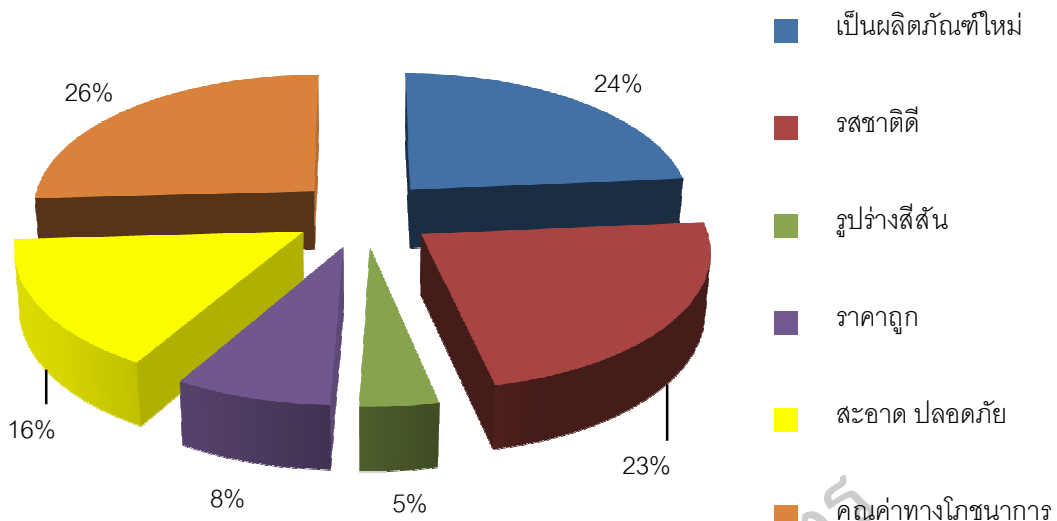
63

ภาพที่ 30 การยอมรับผลิตภัณฑ์เครื่องต้มน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

ภาพที่ 31 ความต้องการซื้อ ผลิตภัณฑ์เครื่องต้มน้ำ สับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท ในราคา 30 บาทต่อขวด (200 มิลลิลิตร)

ภาพที่ 32 การพิจารณาเลือกซื้อ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม น้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

5.3 อายุการเก็บรักษาของเครื่องดื่ม น้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท

การศึกษาอายุการเก็บรักษาเครื่องดื่ม น้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท ที่อุณหภูมิห้อง (27 ± 3 องศาเซลเซียส) เป็นเวลา 30 วัน พบว่า เครื่องดื่ม น้ำสับประรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท มีคุณลักษณะทางกายภาพและทางเคมี ดังแสดงในตารางที่ 17 โดยคุณภาพของผลิตภัณฑ์ก่อนการเก็บรักษาและหลังการเก็บรักษาในทุกคุณลักษณะของการตรวจสอบ ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) ผลการตรวจสอบทางด้านจุลินทรีย์พบว่า ไม่พบจุลินทรีย์ในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มทั้ง 2 ชนิด ที่นำมาตรวจสอบปริมาณจุลินทรีย์ทั้งหมด

ตารางที่ 17 คุณภาพของเครื่องดื่ม น้ำสัปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทด้วยโบรมิเลนหยาบ จากผลสัปะรดที่เก็บรักษานาน 30 วัน

คุณภาพ		0 day	30 day
ทางกายภาพ			
ค่าสี	L ^{ns}	34.88±2.54	34.70±1.12
	a ^{ns}	-3.30±2.66	-3.32±1.67
	b ^{ns}	22.61±1.65	22.50±1.89
ทางเคมี			
	pH ^{ns}	4.48±0.04	4.46±0.23
	TA (%) ^{ns}	0.35±1.34	0.32±1.54
	TSS (°Brix) ^{ns}	13.60±1.20	13.30±5.98
	FAN (mg/l) ^{ns}	541.30±34.54	520.49±23.78
	โปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด (mg/l) ^{ns}	55.89±8.97	50.68±9.45
ทางจุลินทรีย์			
	จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด (cfu/ml)	ตรวจไม่พบ	ตรวจไม่พบ

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ(p>0.05)

ตารางที่ 18 คุณภาพของเครื่องดื่มน้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสด้วยโปรตีนเอสหยาบ จาก *B. subtilis* MR10 ที่เก็บรักษานาน 30 วัน

คุณภาพ		0 day	30 day
ทางกายภาพ			
ค่าสี	L ^{ns}	43.39±4.32	43.08±1.14
	a ^{ns}	-4.47±2.00	-4.36±2.67
	b ^{ns}	23.97±3.56	23.29±3.33
ทางเคมี			
pH	^{ns}	4.09±0.56	4.07±0.65
TA (%)	^{ns}	0.52±0.65	0.42±0.89
TSS (°Brix)	^{ns}	14.40±1.99	14.00±1.56
FAN (mg/l)	^{ns}	508.55±13.67	493.66±19.22
โปรตีนที่ละลายได้ทั้งหมด (mg/l)	^{ns}	45.89±8.86	43.98±2.56
ทางจุลินทรีย์			
จำนวนจุลินทรีย์ทั้งหมด (cfu/ml)		ตรวจไม่พบ	ตรวจไม่พบ

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 19 แสดงผลการทดสอบคุณภาพทางประสาทสัมผัสของเครื่องดื่มน้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสที่ใช้โพรมิเลนหยาบจากผลสับปะรดในการเตรียมไฮโดรไลส (ตัวอย่าง A) และใช้โปรตีนเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 ในการเตรียมไฮโดรไลส (ตัวอย่าง B) พบว่า คะแนนความชอบเฉลี่ยด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น รสชาติ ความข้นหนืด และความชอบโดยรวมของผลิตภัณฑ์ทั้ง 2 ชนิด ก่อนและหลังการเก็บรักษามีค่าที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

ตารางที่ 19 คุณภาพทางประสาทสัมผัสของเครื่องดื่มนี้ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท ในอายุการเก็บรักษานาน 30 วัน

คุณลักษณะ	A ^{ns}		B ^{ns}	
	0 day	30 day	0 day	30 day
ลักษณะปรากฏ	7.28±0.64	7.70±0.73	6.85±1.18	6.90±1.25
สี	7.43±0.67	7.55±0.76	7.10±0.85	7.15±0.88
กลิ่น	7.15±1.27	7.15±0.75	7.05±0.89	6.95±1.19
รสชาติ	7.28±0.91	7.03±0.92	7.35±0.81	7.25±1.07
ความข้นหนืด	6.85±0.93	6.98±1.01	7.20±0.70	7.15±0.81
ความชอบรวม	7.38±0.87	7.33±0.92	7.30±0.80	7.20±1.06

ตัวอย่าง A ใช้โพรมิเลนหยาบจากผลสับปะรดในการเตรียมไฮโดรไลเสท

ตัวอย่าง B ใช้โปรตีนเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 ในการเตรียมไฮโดรไลเสท

ns = ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p > 0.05$)

สถาบันวิจัยเทคโนโลยีเกษตร

วิจารณ์

สับปะรด เป็นพืชที่นิยมรับประทานกันอย่างแพร่หลายทั่วทุกภูมิภาคของโลก ทั้งในรูปของผลสด แยม น้ำสับปะรดเยลลี่ และผลิตภัณฑ์อบแห้ง สับปะรดเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ทำรายได้จากการส่งออกให้กับประเทศไทยมานานแล้ว แต่ปัจจุบันมีการเผชิญกับปัญหาวิกฤตการณ์การส่งออกจากการมีประเทศคู่แข่ง และปัญหาการล้นตลาดของสับปะรดเนื่องจากฤดูกาลเก็บเกี่ยว ดังนั้น หารศึกษาพัฒนาการใช้ประโยชน์จากสับปะรดในรูปแบบอื่น นอกเหนือจากการทำสับปะรดกระป๋อง หรือน้ำสับปะรด จะช่วยเพิ่มมูลค่าของสับปะรดให้สูงขึ้นและเป็นแนวทางในการใช้ประโยชน์จากสับปะรดให้กว้างขวางขึ้น หนึ่งในสังคมปัจจุบันที่มีความเจริญทางวิทยาศาสตร์ที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน และมีการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจสูง ทำให้ผู้คนมีชีวิตประจำวันที่เร่งรีบ เพื่อแข่งกับเวลา อีกทั้งสภาวะแวดล้อม และมลภาวะต่างๆ ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการบริโภคและการดูแลสุขภาพที่ไม่เหมาะสม ส่งผลทำให้เกิดปัญหาทางด้านสุขภาพมากขึ้น การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางอาหารของน้ำสับปะรดให้สูงขึ้น โดยการเสริมสารอาหารโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่มีกรดอะมิโนและเปปไทด์สายสั้นๆ ในการผลิตเครื่องดื่มน้ำสับปะรดเพื่อสุขภาพจะสามารถตอบสนองต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน และยังเป็นการช่วยส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากสับปะรดอีกด้วย

การผลิตเครื่องดื่มน้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทที่เตรียมจากการย่อยด้วยเอนไซม์ย่อยโปรตีน 2 ชนิด คือ โบรมิเลนจากผลสับปะรด และโปรติเอสจาก *B. subtilis* MR10 ทำให้ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ได้มีปริมาณกรดอะมิโนเพิ่มสูงขึ้น โดยพิจารณาจากการเพิ่มของปริมาณ FAN ในเครื่องดื่มน้ำสับปะรดที่มีการเสริมโปรตีนไฮโดรไลเสทจากถั่วเหลือง (นิอร และคณะ, 2554; เข้มทอง และคณะ, 2554) ซึ่งค่า FAN ที่เพิ่มขึ้นบ่งบอกถึงปริมาณของกรดอะมิโนที่ร่างกายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายเพิ่มมากขึ้น (Insel *et al.*, 2011)

การวิเคราะห์คุณภาพทางประสาทสัมผัสของเครื่องดื่มน้ำสับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท พบว่า เครื่องดื่มที่มีความเข้มข้นของสารสกัดที่ได้จากการย่อยถั่วเหลืองสูงได้รับคะแนนความชอบในด้านลักษณะปรากฏ สี กลิ่น รสชาติ ความขื่นหนืด และความชอบรวมในระดับต่ำกว่าเครื่องดื่มที่มีความเข้มข้นของสารสกัดที่ได้จากการย่อยถั่วเหลืองต่ำ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุจากอิทธิพลของกลิ่นและรสชาติของถั่วเหลืองที่มีต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่ม ทำให้ส่งผลกระทบต่อการให้คะแนนความชอบของผู้บริโภค (Liu, 1999; Shurtleff and Aoyagi, 2000) รวมถึงรสชาติขมที่อาจเกิดขึ้นในสารสกัดจากถั่วเหลืองที่จัดเป็นโปรตีนไฮโดรไลเสท (Damle *et al.*, 2010)

ผลการศึกษากายการยอมรับของผู้บริโภคต่อเครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลือง ไฮโดรไลสจำนวน 2 ตัวอย่าง คือ เครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโบรมิเลนหยาบจากผลสับประรด (ตัวอย่าง A) และเครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรติเอสหยาบจาก *B. subtilis* MR10 (ตัวอย่าง B) พบว่า ผู้บริโภคให้คะแนนความชอบอยู่ในช่วง 6.57–7.01 ซึ่งจัดอยู่ในระดับคะแนนความชอบเล็กน้อยถึงความชอบปานกลาง และค่าคะแนนความชอบมากกว่า 6 คะแนน แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคยอมรับในเครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสทั้ง 2 ตัวอย่าง (Resurreccion, 1998)

การศึกษาอายุการเก็บรักษาของเครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลส พบว่า คุณภาพทางกายภาพ เคมี จุลินทรีย์ และทางประสาทสัมผัสของผลิตภัณฑ์ตัวอย่าง เครื่องต้มน้ำ สับประสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลสตัวอย่าง A และตัวอย่าง B ก่อนและหลังการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องนาน 30 วัน มีคุณภาพที่ไม่แตกต่างกัน ($p \leq 0.05$) แสดงให้เห็นถึงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่สามารถเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิห้องได้อย่างน้อย 1 เดือน โดยที่คุณภาพไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงและยังคงได้รับการยอมรับจากผู้ทดสอบชิม

สรุป

1. ผลผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทมีปริมาณ FAN เพิ่มขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำ สับปะรดสด
2. ผู้บริโภคร้อยละ 94 ยอมรับผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสท โดยร้อยละ 65 ตัดสินใจซื้อ ผลิตภัณฑ์ที่บรรจุขวดแก้วขนาด 200 มิลลิลิตร ในราคาขวดละ 30 บาท
3. เครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยเอนไซม์เลนินจากผลสับปะรดและเครื่องดื่มน้ำ สับปะรดผสมโปรตีนถั่วเหลืองไฮโดรไลเสทจากการย่อยโปรตีนถั่วเหลืองด้วยโปรตีนเอนไซม์จาก *B. subtilis* MR10 มีอายุการเก็บรักษาที่อุณหภูมิห้องได้นานอย่างน้อย 1 เดือน โดยที่คุณภาพไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงและยังคงได้รับการยอมรับจากผู้ทดสอบชิม